

Trinitatis søndag d. 11. juni 2017

Salmer:

29 Spænd over os dit himmelsejl

13 Måne og sol

435 Aleneste Gud i himmerig

68 Se, hvilket menneske

208 Skriv dig, Jesus, på mit hjerte

11 Nu takker alle Gud

Prædikentekst: **Johannesevangeliet 3,1-15**

Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.« Jesus svarede ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.« Nikodemus sagde til ham: »Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?» Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden.« Nikodemus spurgte ham: »Hvordan kan det gå til?» Jesus svarede: »Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er steget op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham.«

Sene samtaler. Indimellem hører jeg mennesker tale om samtaler til langt ud på aftenen. Det lyder som om, at jo senere på aftenen det bliver, jo større bliver sandsynligheden for, at man når frem til

de virkeligt dybe emner. Og hvis det bliver efter midnat, så kommer de helt store spørgsmål og tanker frem. Det kan både være to mennesker, som har en stille snak derhjemme i sofaen. Eller det kan være til en fest med larmende festglade mennesker som baggrundsstøj. Der er tilsyneladende noget med, at efterhånden som dagen går, så sænker vi paraderne en smule. Så lader vi maskerne falde, så viser vi, hvad der også gemmer sig i os, dybt i os.

Vi hører i dag om Nikodemus, som kommer til Jesus, da det er nat. De har en sen samtale. Hvorfor kom han ikke om dagen, som alle andre? Var han bange for, at nogen skulle se ham? Nikodemus var en del af den jødiske religiøse elite, og mange af dem var modstandere af Jesus. Så måske ville han blive voldsomt upopulær, hvis det blev offentligt kendt, at han havde opsøgt Jesus med et åbent sind for at lære ham bedre at kende.

Eller har Nikodemus spekuleret over noget hele dagen, lagt sig til at sove, men så vågnet op midt om natten og besluttet sig for at stå op igen og gå til Jesus for at få lettet sit hjerte? Hvilke tanker har rumsteret i hans hoved?

Når man læser beretningen om Nikodemus' samtale med Jesus, så er det lidt påfaldende, at han ikke rigtigt stiller nogle spørgsmål. Jo, han stiller spørgsmål, men de er alle afledte af Jesu svar. Nikodemus indleder med en slags bekendelse: "Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham."

Og så kører samtalen ellers derudad. Jesus svarer: den, der ikke bliver født på ny, eller fra oven, som det også kan betyde, kan ikke se Guds rige. Og så begynder de at tale om, hvordan man kan blive født på ny eller fra oven. De taler også om, at det kødelige, det menneskelige, ikke i sig selv kan forvandles til noget åndeligt, noget evigt. For der er denne store forskel mellem jord og himmel, og den er der kun én person, som har gennembrudt og rejst igennem, og det er Menneskesønnen, Jesus Kristus selv.

Og så slutter samtalen nærmest der. Vi hører ikke noget om, at Nikodemus forlader Jesus, eller hvad han mon synes om samtalen med Jesus. Fik han spurgt om det, han ville? Eller kom han til kort over for Jesu gode svar? Eller kom han i virkeligheden bare for at aflægge sin bekendelse til Jesus: Jeg tror du er en lærer, en der er værd at følge, og du er fra Gud, for du gør store tegn.

Måske har Nikodemus og Jesus talt om andre emner. Måske talte de i deres sene samtaler i timevis om alt muligt. Men i Johannesevangeliet bruges beretningen om Nikodemus som en eksempelfortælling. Det, Nikodemus gør, er værd at efterfølge. Hvad enten han kom med spørgsmål og undren, med tvivl og forvirring, eller han kom med en fast bekendelse og med en sikker tro, så kom han til Jesus. Nikodemus opsøgte ham, da han havde fornemmelsen af, at nu var det på tide. Nu skulle der ske noget. Nu kunne han ikke længere leve for sig selv. Nu havde han brug for at nærme sig noget større end sig selv. Noget, som kan hjælpe. Nogen, som kan hjælpe.

Jesu sidste ord i beretningen om Nikodemus er en forudsigelse af Jesu egen død. Jesus siger, at han selv skal ophøjedes ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen. Og enhver som tror skal have evigt liv i ham.

Vi hørte om Moses og slangerne i ørkenen i læsningen tidligere i gudstjenesten. Under ørkenvandringen og flugten fra slaveriet i Egypten var israelitterne ikke altid helt tilfredse, for nu at sige det mildt. De brokkede sig og ønskede sig på sær vis tilbage til slaveriet. Det kendte de da. Og pludselig virkede den dårlige slavemad som meget bedre end den føde, de nu fik i ørkenen. Slavemaden kom i det mindste til rette tid. I ørkenen var de overladt til Guds nåde og til Moses' lederegenskaber.

Til sidst bliver Gud træt af al deres brok og sender slanger mod folket. De bider folket og mange dør. Til sidst indser israelitterne, at de har været utaknemmelige og været oprørske mod både Moses og Gud. Og de beder Moses om hjælp. Moses får det råd fra Gud, at han skal lave en slange af kobber. Alle, som er blevet bidt og som ser på slangen, skal beholde livet.

Og sådan blev det. Moses lavede kobberslangen, og alle, som var blevet bidt, men kiggede på den, beholdt livet.

Det kan synes som en lidt sær beretning fra gamle dage og Det Gamle Testamente. Slanger og kobberslanger. Sender Gud virkelig slanger mod mennesker? Det kan man bruge lang tid på at undre sig over, men et af svarene er, at Gud handlede på en helt speciel og mere direkte måde med sit folk, israelitterne, som han på en særlig måde havde planer for, ledte og førte steder hen - hvis de altså ville.

Der er dog noget andet i teksten, som er mere interessant at kigge lidt nærmere på i dag. Kobberslangen, som Jesus henviser til, betød at den slangebidte kunne *beholde* livet. Et blik på kobberslangen blev en slags modgift. Men for den, som var bidt og død, var der intet håb. Kobberslangen var en midlertidig hjælp, en slags guddommelig modgift, som virkede et kort stykke tid. Men døden var den magtesløs over for.

Jesus henviser til beretningen om kobberslangen for at fortælle noget om sig selv. Jesus er som kobberslangen i ørkenen. Hvis vi føler os bidt og sårede af livet, af ulykker, af andre mennesker, af overgreb, af os selv, så kan vi komme til ham. Eller hvis dagligdagens trivialiteter keder os, livet synes meningsløst eller glædesløst. Så kan vi nærme os ham, så kan vi følge vores eksistentielle rumlen og vores religiøse længsel og opsøge ham, som Nikodemus gjorde.

Og tilsvarende, hvis vi er fyldt af glæde og tro og liv og lys, så kan vi rette vores blik mod ham og sige tak.

Så kobberslangen er et billede på at rette sit blik på noget større, på en redning, på et sted, hvor vi både kan sige ak og tak.

Men der er en vigtig forskel. Et blik på kobberslangen gjorde, at man beholdt livet. Hos Jesus beholder man ikke livet. Lige meget om vi er såret af sygdom eller mismod, eller om vi er overvældede af glæde og liv, så beholder vi ikke livet hos Jesus. Nej, som Jesus siger i sin sene samtale med Nikodemus: Der må en ny fødsel til. Der må en fødsel fra oven til. Det kødelige kan ikke føde det kødelige. Der må noget nyt til. Der må noget åndeligt til.

På den måde er vi alle lige. Fuldstændigt lige. Ingen af os har styrke og liv nok i os selv til at leve evigt, til at skifte fra det kødelige og menneskelige til det guddommelige og åndelige. Den grænse, det skel kan ingen af os overskride ved egen kraft.

Men vi har brug for Jesu hjælp og Helligåndens kraft for at overskride den grænse, for at gå fra liv til evigt liv.

Og vi har alle samme mulighed for at opsøge Jesus, for at blive født på ny. Vi har alle samme mulighed for at døden ikke skal have det sidste ord, for Jesus har gjort den tavs og gjort det muligt at leve evigt.

Hvad holder os tilbage fra at opsøge Jesus og tro på, at han er den, han siger han er? Er det måske ligesom Nikodemus tanken om, hvad andre vil tænke, hvis vi nu viser os som lige lovligt religiøse? Eller er det mere en skepsis overfor, om Jesus virkelig er den, som han siger han er? Eller påstanden om, at vi har brug for nyt liv fra Gud, kan være svær at acceptere?

Eller måske føler vi os ligesom israelitterne i ørkenen. Vi føler, vi har lyttet til Gud, vi har troet og nu er det som om, at det ikke rigtigt lever op til forventningerne. Vi har lyst til at vende tilbage til det gamle. Så er vi da sikre på ikke at blive skuffede igen. Det gamle, livet uden Gud, eller bare et liv med Gud uden alt for store forhåbninger om glæde og meningsfuldhed, det ved man da, hvad er.

Grundene kan være mange til ikke at opsøge Jesus og bekende, at han er Guds søn eller til en stille bøn om hjælp til det, vi tumler med. Grundene være mere eller mindre velbegrundede. Men Jesu stærke opfordring til os står ved magt. ”Kom til mig.”

Jesus opfordrer os til at tage vores eksistentielle rumlen og længsel alvorligt. Ja, tage os selv og vores indre liv alvorligt. Faktisk reagere på det, vi føler og tænker. Det, som fylder. Det, som glæder. Det, som bekymrer. Det, som vi tvivler på Gud gider interessere sig for. Det, som vi frygter at fortælle andre mennesker, og måske endda frygter at fortælle til Gud.

Der kan ofte være stemninger, spørgsmål, følelser og tanker, som ikke vil slippe os. Efterhånden, som dagen skrider frem og natten nærmer sig, efterhånden, som livet skrider frem og den store nat nærmer sig, så bliver det mere og mere vigtigt at slippe det ud, som fylder. Få talt med mennesker og Gud om troen. Om livet. Om de store spørgsmål.

Vi står alle lige. Ingen af os kan beholde livet. Ingen af os kan selv skifte vores kød, vores krop, vores menneskelighed ud med evigt liv, ud med åndelig fylde. Den kan kun Gud give. Den kan kun Jesus give. En sen samtale, en morgenbøn eller et stille skrig til Gud midt på dagen, kan netop være starten - eller fortsættelsen - på den vandring mod det evige liv, som Jesus ønsker. vi alle skal gå på.

Lad os lære af Nikodemus, og gøre som han gjorde. Opsøge Jesus, tale til ham om hvad, der gemmer sig i os af tanker, stemninger og spørgsmål. For han er klar til at lytte. Jesus er klar til følges med os, helt til det evige liv.